

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

УДК 330.3

DOI <https://doi.org/10.32782/easterneurope.26-6>

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ

ANALYSIS OF THE CURRENT STATE OF ATTRACTING INVESTMENTS IN UKRAINE

Копил О.В.

аспірант кафедри менеджменту організацій і адміністрування,
Дніпровський державний технічний університет

Kopyl Olena

Dnipro State Technical University

У статті проаналізовано сучасний стан залучення інвестицій в економіку України. Дано власне визначення поняттю «інвестиції» як економічної категорії, з урахуванням підходів до визначення інвестицій в працях вітчизняних та зарубіжних учених. Окреслено основні аспекти здійснення інвестиційної діяльності за напрямом «мистецтво, спорт, розваги та відпочинок». Проаналізовано стан залучення прямих та капітальних інвестицій за регіонами України. Проведено аналіз структурних зрушень в залученні прямих та капітальних інвестицій в 2018 році в порівнянні з 2014 роком за регіонами України. Здійснено аналіз структурних зрушень в залученні капітальних інвестицій в економіку України за видами економічної діяльності. Здійснено кореляційний аналіз зв'язку прямих інвестицій та макроекономічних показників розвитку України за 2000–2018 роки.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, прямі інвестиції, капітальні інвестиції, культура, економічне зростання, інвестиційна привабливість.

В статье проанализировано современное состояние привлечения инвестиций в экономику Украины. Дано собственное определение понятию «инвестиции» как экономической категории, с учетом подходов к определению инвестиций в трудах отечественных и зарубежных ученых. Определены основные аспекты осуществления инвестиционной деятельности по направлению «искусство, спорт, развлечения и отдых». Проанализировано состояние привлечения прямых и капитальных инвестиций в регионы Украины. Проведен анализ структурных сдвигов в привлечении прямых и капитальных инвестиций в 2018 году по сравнению с 2014 годом в регионы Украины. Осуществлен анализ структурных сдвигов в привлечении капитальных инвестиций в экономику Украины по видам экономической деятельности. Осуществлен корреляционный анализ связи прямых инвестиций и макроэкономических показателей развития Украины за 2000–2018 годы.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная деятельность, прямые инвестиции, капитальные инвестиции, культура, экономический рост, инвестиционная привлекательность.

The article analyzes the dynamics of attracting investments in the Ukrainian economy as a factor in the country's development. Examples of approaches to the definition of the concept of "investment" by domestic and foreign scientists are given. Provided its own definition of the concept of "investment" as an economic category. The article notes that investments are becoming increasingly important for the economic and social development of countries, therefore, the question arises about the need to attract investments into the economies of countries, this is especially necessary in an economic crisis. Despite the territorial and sectoral diversity of Ukraine, the question of the need to reduce the investment gap between the regions of Ukraine remains very important. That is why the article examines the structural changes in attracting direct and capital investments between the regions of Ukraine in recent years. Structural changes in attracting capital investments by types of economic activity was analyzed. The main aspects of the implementation of investment activities in the direction of "art, sports, entertainment and recreation" are given. A detailed analysis of the structure and dynamics of investment activity in Ukraine has been carried out. The volume

of attracting investments in the regions of Ukraine has been determined. A study was conducted of the growth rates of the total amount of direct and capital investments and the growth rates for the corresponding types of investments in the direction of "art, sports, entertainment and recreation". The article also notes that in the period from 2013 to 2018, there were certain changes in the dynamics of attracting investments to Ukraine, which is associated with the unstable economic situation, the war in the east of the country. A correlation analysis of the relationship between direct investment and macroeconomic indicators of Ukraine's development for 2000–2018 was carried out. Certain regularities have been identified between the increase in investment and the growth of macroeconomic indicators. The factors of influence on the increase in the share of investments in social spheres, in particular, in the sphere of culture and art are determined.

Key words: investment, investment activity, direct investment, capital investment, culture, economic growth, investment attractiveness.

Постановка проблеми. Інвестиції є інструментом інноваційного розвитку та економічного зростання країни в цілому. Саме тому уряд України чітко регламентує свої цілі щодо необхідності залучення в економіку країни інвестицій від зовнішніх та внутрішніх інвесторів. Проте ситуація, яка склалася в країні через світову кризу потребує швидкого реагування та нових підходів до здійснення інвестиційної діяльності. Саме тому постає питання про можливості інвестування в соціальні сфери, в тому числі в сферу культури та мистецтва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фундаментальні аспекти дослідження сутності інвестицій, інвестиційної діяльності та інвестиційної привабливості задля перспектив сталого розвитку широко представлено в працях українських та зарубіжних учених, а саме: О. Бланка, А. Індрисова, А. Пересади, В. Федоренко, Д. Молодченко, А. Азриліяна, В. Максимова, В. Петрова, В. Ковальова, О. Евсенко, У. Шарпа, Дж. Бейлі, Д. Пірса, А. Маркуса, З. Боді, Л. Алексєнко, А. Гончарова, О. Носова, А. Пешко та інших. Проте незважаючи на значну кількість праць з даної тематики, постійного аналізу потребує стан та динаміка здійснення інвестиційної діяльності в країні.

Постановка завдання. Метою роботи є аналіз динаміки залучення інвестицій в Україну, дослідження основних аспектів та факторів залучення інвестицій за регіонами та видами економічної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін «інвестиції» походить від англійського дієслова «to invest», що означає «вкладати». Багато вітчизняних та зарубіжних учених в своїх працях давали визначення поняттю «інвестиції». Так на думку О. Бланка, інвестиції – це вкладення капіталу у всіх його формах в різні об'єкти (інструменти) його господарської діяльності з метою одержання прибутку, а також досягнення іншого економічного чи позаекономічного ефекту, здійснення якого базується на ринкових принципах і пов'язане з факторами часу, ризику і ліквідності [1]. У свою чергу К. Макконелл та С. Брю в своїх працях визначають, що витрати на виробництво і нагромадження засобів виробництва і збільшення матеріальних запасів – це все є інвестиції [2].

М. Борщ в своїх працях наголошує на тому, що інвестиції – це економічні ресурси, що направляються на збільшення реального капіталу суспільства, при цьому розглядає інвестиції саме з точки зору розвитку людського капіталу [3].

Проаналізувавши підходи до визначення поняття «інвестиції», які наведено в працях вітчизняних та зарубіжних учених, можна дати власне визначення інвестиціям як економічній категорії. Інвестиції – це вкладення капіталу в будь-який вид підприємницької діяльності з метою його подальшого збільшення або отримання певного соціального або економічного ефекту.

Якщо спостерігати динаміку залучення інвестицій, то інвестиційний потік прямих інвестицій в Україну зменшується починаючи з 2014 року (рис. 1).

З рис. 1. видно, що прямі інвестиції в Україну стрімко спадають з 2014 по 2016 роки, проте слід зазначити, що з 2013 по 2014 спостерігався ріст прямих інвестицій. Стрімке зменшення інвестицій в Україну починаючи з початку 2014 року пояснюється нестабільною кризовою ситуацією, яка склалася в країні. Якщо порівнювати темпи приросту загальної суми прямих інвестицій та темпи приросту прямих інвестицій за напрямом «мистецтво, спорт, розваги та відпочинок» (рис. 2), то можна побачити, що починаючи з 2016 року темпи приросту інвестицій за напрямом «мистецтво, спорт, розваги та відпочинок» є нижчими за темпи приросту загального обсягу інвестицій і це є негативним моментом для розвитку сфери культури.

Коефіцієнт кореляції для темпів приросту загального обсягу прямих інвестицій та інвестицій за напрямом «мистецтво, спорт, розваги та відпочинок» дорівнює 0,61. Значення коефіцієнта кореляції вказує на середній (від 0,5 до 0,8) прямий зв'язок між даними показниками, тобто за нормальних умов розвитку економіки, темпи приросту зазначених показників повинні були практично співпадати. Менші темпи приросту за напрямом «мистецтво, спорт, розваги та відпочинок» пояснюється впливом інших чинників, які не дають зростати інвестиціям в відповідні сфери.

При здійсненні аналізу інвестиційної привабливості України та з метою пошуку варіантів для збільшення інвестицій в країну доцільним

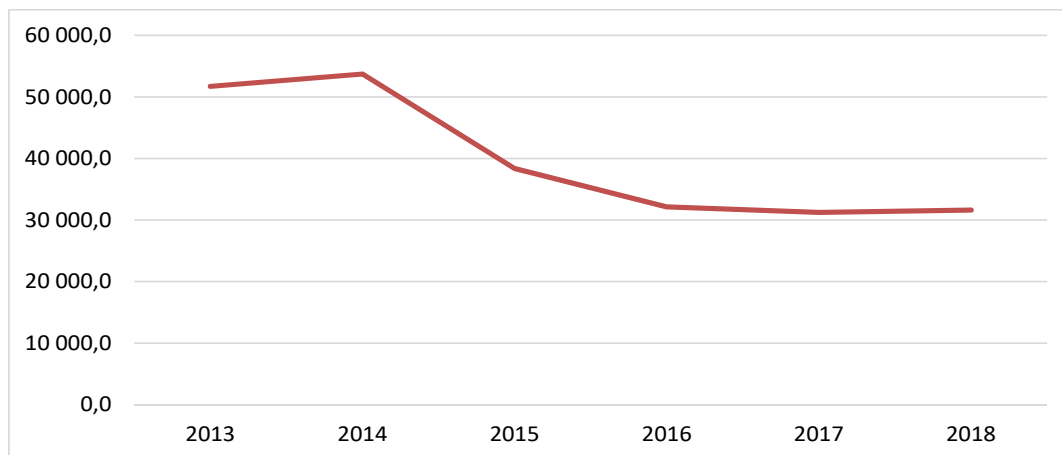

Рис. 1. Прямі інвестиції в Україну в 2013–2018 рр., млн. дол. США

*дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, за 2014–2018 рр. – також без частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях

Джерело: розраховано автором на основі даних [4]

Рис. 2. Темп приросту прямих інвестицій порівнянно з попереднім роком, %

*дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, за 2014–2018 рр. – також без частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях

Джерело: розраховано автором на основі даних [4]

є аналіз прямих інвестицій за регіонами України (рис. 3, рис. 4). Даний аналіз надасть можливість побачити регіони з найбільшою часткою прямих інвестицій в загальній структурі надходжень прямих інвестицій.

Як видно з рис. 3, в 2014 році найбільш привабливими для інвесторів були наступні регіони: м. Київ – 25825,6 млн. дол. США, Дніпропетровська область – 8913,0 млн. дол. США, Донецька область – 3789,1 млн. дол. США, Харківська область – 2131,9 млн. дол. США, Київська область – 1951,5 млн. дол. США. При

цьому найменше інвестували в Чернівецьку та Тернопільську область, в даних регіонах сума прямих інвестицій в 2014 році не перевищувала 100 млн. дол. США.

Дані, які наведено на рис. 4 показують, що відбулася певна зміна у виборі регіонів, в котрі інвестують. Найбільш привабливими для інвестора в 2018 році були м. Київ – 16343,9 млн. дол. США, Дніпропетровська область – 3688,2 млн. дол. США, Київська область – 1588,7 млн. дол. США, Одеська область – 1202,6 млн. дол. США, Донецька

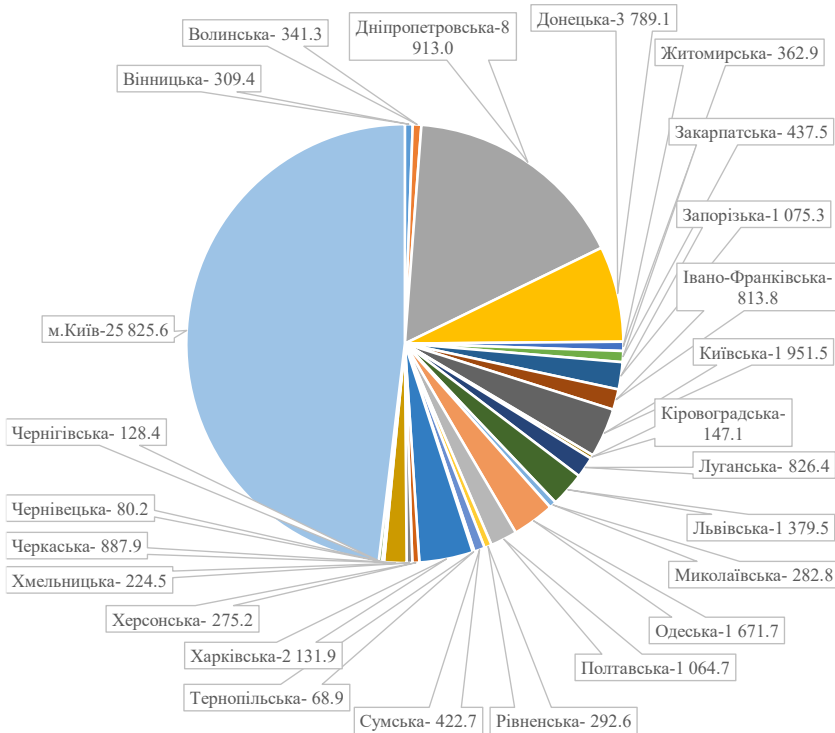

Рис. 3. Розподіл прямих інвестицій між регіонами України в 2014 р.
*цифри вказані в млн. дол. США
Джерело: розраховано автором на основі даних [4]

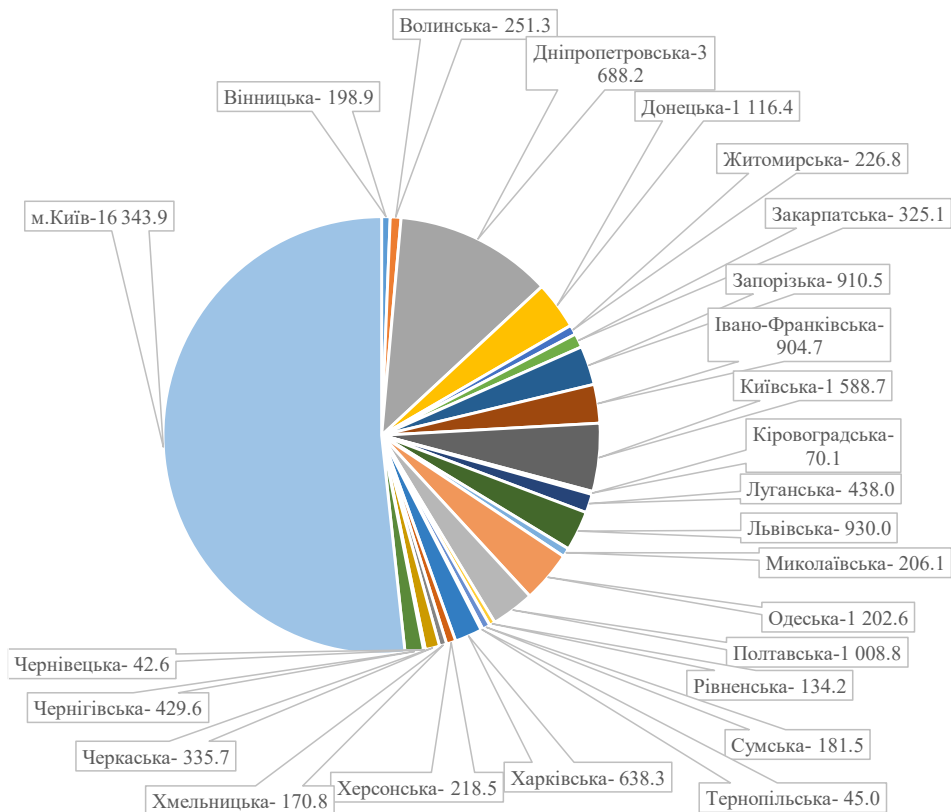

Рис. 4. Розподіл прямих інвестицій між регіонами України в 2018 р.
*цифри вказані в млн. дол. США
Джерело: розраховано автором на основі даних [4]

область – 1116,4 млн. дол. США. Найменше в свою чергу інвестували, як і в 2014 році в Чернівецьку та Тернопільську області, в даних регіонах сума прямих іноземних інвестицій в 2018 році не перевищує 50 млн. дол. США.

Вибір інвесторів легко пояснити з точки зору розвитку регіонів, транспортних розв'язок, кількості підприємств, а також частки населення яка проживає у відповідних регіонах. Проте загальний спад інвестицій можна пояснити економічною кризою, яка склалася на території України та загостренням воєнного конфлікту в східних регіонах України, анексією Криму.

В той же час для аналізу структурних зрушень залучення інвестицій в той чи інший регіон доцільно провести порівняльний аналіз залучення прямих інвестицій (табл. 1). Вибір 2014 року пояснюється тим, що сума прямих інвестицій в Україну саме в цьому році була найбільшою за період з 2013 по 2018 роки.

Аналіз даних наведених в табл. 1 дозволяє говорити про зміни інвестиційної привабливості регіонів України, а як наслідок і зміну частки прямих інвестицій в тому чи іншому регіоні. Проте позиція м. Київ є незмінною в 2014 та 2018 роках, незважаючи на зменшення суми прямих інвестицій, частка інвестицій в м. Київ зростає. Спостерігається підвищення в рейтингу позиції Одеської області, проте Донецька спустилася в рейтингу, що обумовлено воєнним конфліктом на сході країни. Значно втратили позиції в рейтингу Сумська та Рівненська області, це обумовлено тим, що в даних регіонах не проводились компанії по залученню інвестицій в регіон, в стратегіях соціально-економічного розвитку не брався до уваги розвиток інвестиційної складової. Також негативним фактором впливу для даних областей є невисокий промисловий потенціал та відсутність

яскраво виражених конкурентних переваг. Тому для областей, які не є промисловими, для розвитку інвестиційної складової регіону основою може слугувати розвиток культури, в тому числі залучення інвестицій для розвитку креативних індустрій та туризму.

Також слід зазначити, що негативним фактором є зростання відсоткового розриву між регіонами з найбільшою та найменшою часткою інвестицій. Так в 2014 році розрив в частці інвестицій м. Київ та Чернівецької області склав 48%, в той час як в 2018 році даний розрив збільшився та склав 51,6%. Негативним також є те, що більше половини прямих інвестицій в 2018 році припадає на м. Київ, в той час як на інші регіони країни залучають менше 50% прямих інвестицій, що в умовах нестачі бюджетних коштів сповільнює розвиток певних територій.

Провести аналіз прямих інвестицій за видами економічної діяльності не є можливим, адже більшість даних, які говорять про суми залучених інвестицій за кодами видів економічної діяльності вилучено з метою забезпечення виконання вимог Закону України "Про державну статистику" щодо конфіденційності інформації [5].

Дещо інша ситуація в країні спостерігається з капітальними інвестиціями. За даними Державної служби статистики України сума капітальних інвестицій в 2014 році склала – 219419,9 млн. грн, а в 2018 році – 578726,4 млн. грн, тобто відбулося збільшення суми інвестицій більше ніж в 2 рази (рис. 5). Якщо говорити про суми в дол США, навіть незважаючи на різницю в курсі гривні до дол США в 2014 році порівняно з 2018 роком, рівень капітальних інвестицій в 2018 році буде все одно вищим за рівень капітальних інвестицій в 2014 році.

Як видно з рис. 5, відбувалися певні скачки в темпі приросту капітальних інвестицій за

Таблиця 1
Аналіз структурних зрушень в залученні прямих інвестицій в економіку України
за регіонами в 2018 р. в порівнянні з 2014 р.

Регіони	2018 рік, частка ПІ,%	Місце в загальному рейтингу	2014 рік, частка ПІ,%	Місце в загальному рейтингу	Структурні зрушення	Зміна місця в рейтингу
П'ять регіонів з найбільшою часткою інвестицій 2018 році						
м. Київ	51.7	1	48.1	1	3.6	0
Дніпропетровська	11.7	2	16.6	2	-4.9	0
Київська	5.0	3	3.6	5	1.4	-2
Одеська	3.8	4	3.1	6	0.7	+2
Донецька	3.5	5	7.1	3	-3.6	-2
П'ять регіонів з найменшою часткою інвестицій 2018 році						
Сумська	0.6	21	0.8	14	-0.2	-7
Рівненська	0.4	22	0.5	18	-0.1	-4
Кіровоградська	0.2	23	0.3	22	-0.1	-1
Тернопільська	0.2	24	0.1	25	0.1	+1
Чернівецька	0.1	25	0.1	24	0	-1

Джерело: розраховано автором на основі даних [4]

Рис. 5. Темп приросту капітальних інвестицій порівняно з попереднім роком, %

*(дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, за 2014–2018 рр. – також без частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях)

Джерело: розраховано автором на основі даних [4]

напрямом «мистецтво спорт, розваги та відпочинок» в порівнянні з приростом загальної суми капітальних інвестицій. Капітальні інвестиції за напрямом «мистецтво спорт, розваги та відпочинок» в 2014 році знизились до 508,7 млн грн, а в 2018 році даний показник склав 3663,2 млн грн.

Коефіцієнт кореляції для темпів приросту загального обсягу капітальних інвестицій та капітальних інвестицій за напрямом «мистецтво спорт, розваги та відпочинок» дорівнює 0,65, що вказує на середній (від 0,5 до 0,8) прямий зв'язок між даними показниками, тобто за нормальних умов розвитку економіки, темпи приросту даних показників повинні практично співпадати.

Необхідним є аналіз капітальних інвестицій за регіонами України, який надасть можливість виявити регіони з найбільшою часткою капітальних інвестицій в загальній структурі капітальних інвестицій (рис. 6, рис. 7).

Аналіз структурних зрушень в залученні капітальних інвестицій в економіку України за регіонами в 2018 р. порівняно з 2014 р наведено в табл. 2.

Аналіз табл. 2 свідчить про суттєві зміни в розподілі капітальних інвестицій, що стосується областей з найменшою сумою капітальних інвестицій, яскравим прикладом є Луганська область, яка за 5 років опустилася в рейтингу на 13 позицій і посіла 25 місце, що обумовлено воєнним конфліктом на сході України. Регіонами з найбільшою сумою капітальних інвестицій в

2014 та 2018 роках є м. Київ, Дніпропетровська та Київська області.

Слід відмітити, що капітальні інвестиції за напрямом «мистецтво спорт, розваги та відпочинок» склали в 2014 році – 0,2% від загальної суми, а в 2018 році – 0,6 % від загальної суми, проте незважаючи на зростання частки інвестицій, значення даного показника є надзвичайно низьким, враховуючи розгалужену мережу закладів та їх потребу в капітальних інвестиціях (табл. 3).

Проаналізовані дані доводять, що в Україні існує певний розрив між регіонами та видами економічної діяльності в залученні інвестицій. Таким чином регіони, які є орієнтованими на промисловість або мають умови для розвитку сільського господарства, отримують більше капітальних та прямих інвестицій (станом на кінець 2018 року – третина або 33% всіх прямих інвестицій в Україну спрямовується на промисловість, напрямом «мистецтво, спорт, розваги та відпочинок» отримують 0,3%). В умовах децентралізації, такий розрив в інвестиціях між регіонами призводить, до того, що регіони, які не є промисловими – занепадають. Даний розрив є негативним явищем для повноцінного розвитку кожного з регіонів України. Галузева нерівність в залученні інвестицій також призводить до розвитку лише промислово-виробничого комплексу, при цьому соціальний блок отримує дуже низький відсоток інвестицій. Ситуація ускладнюється і тим, що такі напрямки, як культура отримують і незначні видатки з бюджетів

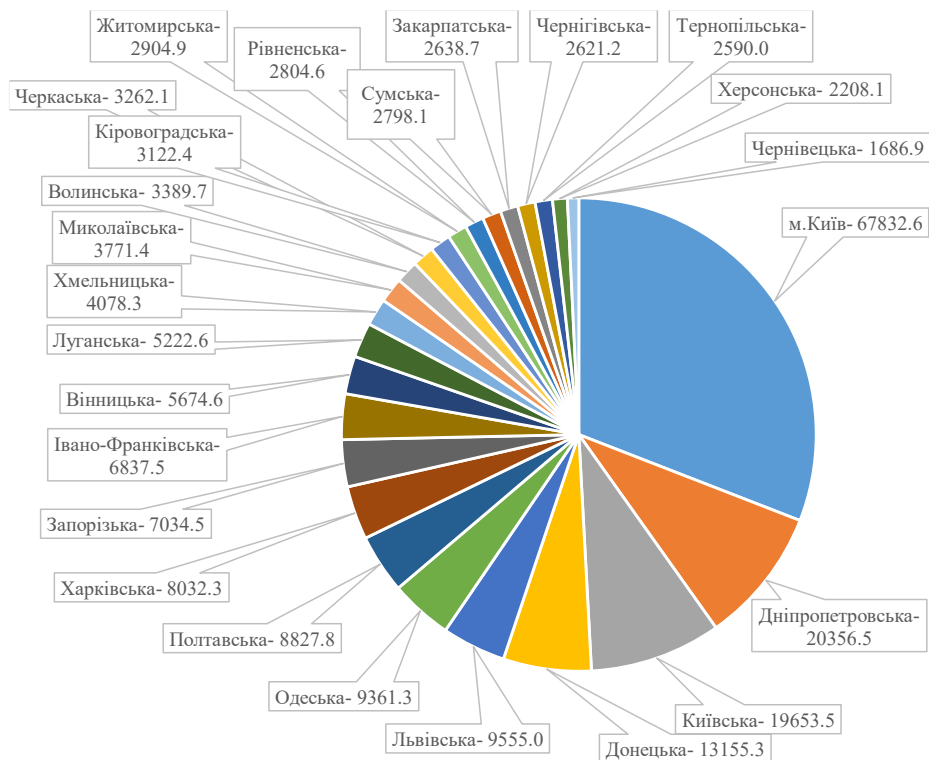

Рис. 6. Розподіл капітальних інвестицій між регіонами України в 2014 р.
*цифри вказані в млн. грн
Джерело: розраховано автором на основі даних [4]

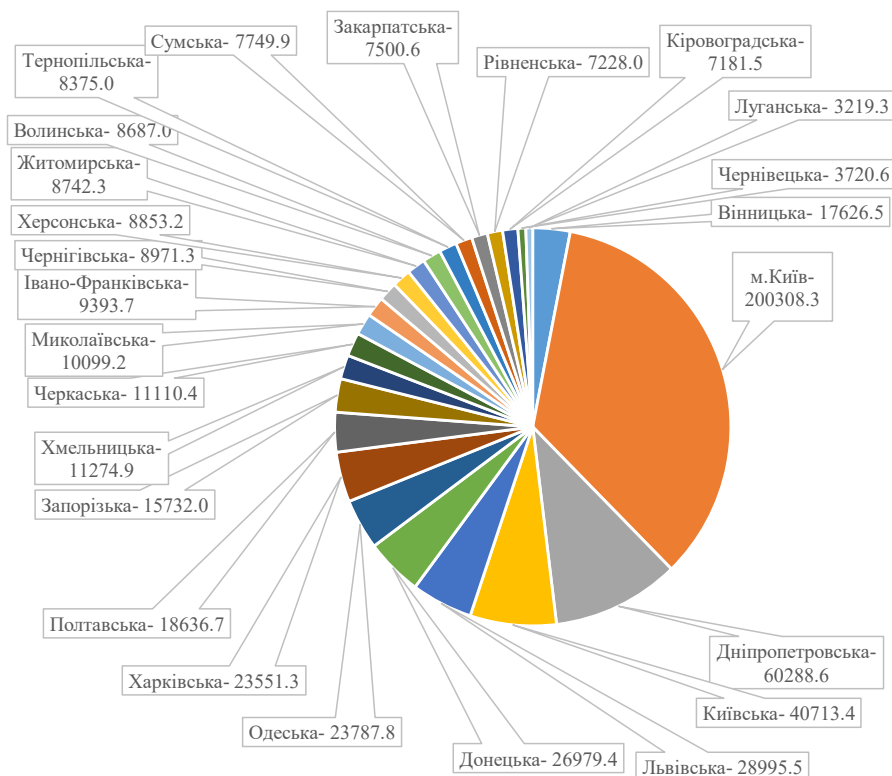

Рис. 7. Розподіл капітальних інвестицій між регіонами України в 2018 р.
*цифри вказані в млн. грн
Джерело: розраховано автором на основі даних [4]

Таблиця 2

Аналіз структурних зрушень в залученні капітальних інвестицій в економіку України за регіонами в 2018 р. в порівнянні з 2014 р.

Регіони	2018 рік, частка КІ,%	Місце в загальному рейтингу	2014 рік, частка КІ,%	Місце в загальному рейтингу	Структурні зрушення	Зміна місця в рейтингу
П'ять регіонів з найбільшою часткою інвестицій 2018 році						
м. Київ	34.6	1	30.9	1	-3.7	0
Дніпропетровська	10.4	2	9.3	2	-1.1	0
Київська	7.0	3	9.0	3	1.9	0
Львівська	5.0	4	4.4	5	-0.7	+1
Донецька	4.7	5	6.0	4	1.3	-1
П'ять регіонів з найменшою часткою інвестицій 2018 році						
Закарпатська	1.3	21	1.2	21	-0.1	0
Рівненська	1.2	22	1.3	19	0.0	-3
Кіровоградська	1.2	23	1.4	17	0.2	-6
Чернівецька	0.6	24	0.8	25	0.1	+1
Луганська	0.6	25	2.4	12	1.8	-13

Джерело: розраховано автором на основі даних [4]

Таблиця 3

Аналіз структурних зрушень в залученні капітальних інвестицій в економіку України за видами економічної діяльності 2018 р. в порівнянні з 2014 р.

	2018 рік, частка КІ,%	Місце в загальному рейтингу	2014 рік, частка КІ,%	Місце в загальному рейтингу	Структурні зрушення	Зміна місця в рейтингу
П'ять видів економічної діяльності з найбільшою часткою капітальних інвестицій в 2018 році						
Промисловість	34,5	1	39,3	1	-4,8	0
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	11,4	2	8,6	4	+2,8	+2
Будівництво	9,7	3	16,4	2	-6,7	-1
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	9,0	4	9,4	3	-0,4	-1
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	8,7	5	7,1	5	+1,6	0
Види економічної діяльності за якими в 2018 році капітальні інвестиції склали менше 1% загальної суми капітальних інвестицій						
Освіта	0.8	13	0,4	14	+0,4	+1
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	0.6	14	0.2	15	+0,4	+1
Тимчасове розміщування й організація харчування	0.5	15	0,7	12	-0,2	-3
Надання інших видів послуг	0.1	16	0,1	16	0,0	0
Капітальні інвестиції в соціальний блок						
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	1,4	12	0,6	13	+0,8	+1
Освіта	0.8	13	0,4	14	+0,4	+1
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	0.6	14	0.2	15	+0,4	+1

Джерело: розраховано автором на основі даних [4]

різних рівнів, що призводить до більшого занепаду сфери.

У середньостроковій перспективі не є можливим збалансування надходження інвестицій між

регіонами та галузями, тому що це є довготерміновим процесом, який повинен ґрунтуватися на розробці організаційно-економічного механізму підвищення інвестиційної привабливості

певних регіонів та галузей. Першим стимулом для збільшення інвестицій в соціальну сферу, а зокрема, в сферу культури, може слугувати всебічна підтримка сфери з боку держави, а саме збільшення частки видатків на сферу в сумі всіх видатків з державного та місцевих бюджетів, в тому числі збільшення частки капітальних видатків в сумі загальних видатків на сферу. Даний крок повинен слугувати каталізатором для збільшення інвестицій в культуру, адже чим більше держава інвестує в сферу, тим більш пріоритетною дана сфера є, що збільшує і надходження прямих інвестицій. В першу чергу це може бути розвиток кіно, креативних індустрій, розвиток туризму через підтримку та розвиток матеріальної та нематеріальної культурної спадщини.

Слід зазначити, що надходження прямих інвестицій в країну позитивно впливає на економічний розвиток, а саме зростання макроекономічних показників країни (табл. 4).

Аналізуючи дані табл. 4, необхідно відзначити той факт, що ВВП формується під впливом комплексу умов і факторів. Таким чином, досить складно виявити який показник – прямі інвестиції або ВВП – є фактором, а який – результатом. Іншими словами, складно однозначно визначити чи є збільшення обсягів прямих інвестицій фактором зростання ВВП або розвиток економіки визначає масштаби і обсяги інвестиційної діяльності.

Як видно з табл. 4, існує низький рівень зв'язку між темпами росту прямих інвестицій з України та темпами росту ВВП. Також спостерігається низький рівень зв'язку між прямими інвестиціями з країни та темпами росту імпорту та експорту. В той же час темпи росту експорту та імпорту, та темпи росту ВВП мають середній прямий зв'язок з темпами росту прямих інвестицій в Україну. Тобто ситуація з експортом пояснюється тим, що іноземці, відкриваючи нові виробництва, виробляють свою продукцію не тільки для внутрішнього ринку, а й для подальшого експорту. Крім цього, існування материнських і дочірніх підприємств, розташованих на

території різних держав, передбачає наявність торгових відносин, які теж впливають на експорт і імпорт держав.

У свою чергу слід зазначити, що збільшення темпу росту інвестицій зменшує рівень безробіття, адже відповідно даних табл. 4, дані показники мають середній зворотній зв'язок.

Враховуючи вищезазначене, можна прийти до висновку, що ряд ключових економічних показників України тісно пов'язаний з величиною залучення прямих інвестицій. Але слід зазначити, що визначені значення сили зв'язку підтверджують тільки збіг тенденції розвитку показників.

Висновки. Залучення прямих інвестицій сприяє економічному розвитку держави. Проте, наразі Україна не використовує свій економічний потенціал в повному обсязі, протягом останніх років структура залучення прямих інвестицій за видами економічної діяльності майже не змінювалась (перші позиції займають промисловість, сільське господарство та будівництво). У той же час існує проблема нерівномірного наповнення економік певних регіонів України інвестиціями, найбільше отримують області промислового спрямування, спостерігається аналогічна картина, коли п'ятірка лідерів-регіонів з залучення інвестицій не змінюється протягом останніх років. Вирішення цієї проблеми штучним вирівнюванням частки інвестицій, які надходять до певного регіону не є рішенням, а навпаки може слугувати занепаду регіонів, які наразі є лідерами по прямим інвестиціям. Вирішення проблеми полягає в підвищенні економічної активності відстаючих регіонів, які не є промисловими. Тобто дані регіони не маючи можливостей для розвитку сільського господарства або промисловості, можуть сконцентруватися на розвитку соціального блоку та залучення інвестицій в нього. Враховуючи останні світові тенденції, відповідні регіони України можуть сконцентруватися на розвитку та інвестуванні в сферу культури, а саме розвитку креативних індустрій, кіноіндустрії, мистецтва та інших напрямків. Таким чином буде відбуватися

Таблиця 4

Кореляційний аналіз зв'язку прямих інвестицій та макроекономічних показників розвитку України 2000–2018 рр.

Залежність показників	Значення коефіцієнту кореляції	Сила зв'язку	Тип зв'язку
Темп росту ВВП і темп росту прямих інвестицій в Україну	0,60	Середня	Прямий
Темп росту ВВП і темп росту прямих інвестицій з України	0,24	Низька	Прямий
Темп росту експорту і темп росту прямих інвестицій в Україну	0,69	Середня	Прямий
Темп росту експорту і темп росту прямих інвестицій з України	0,27	Низька	Прямий
Темп росту імпорту і темп росту прямих інвестицій в Україну	0,54	Середня	Прямий
Темп росту імпорту і темп росту прямих інвестицій з України	0,18	Дуже низька	Прямий
Рівень безробіття і темпи росту прямих інвестицій в Україну	-0,57	Середня	Зворотній

Джерело: розраховано автором на основі даних [4]

і вирівнювання частки інвестицій між видами економічної діяльності. Система інвестицій – це в певній мірі рівень економічного розвитку, де обидва визначення знаходяться у взаємозалежності один від одного. Розвиток культури, як потенційної сфери для залучення інвестицій є необхідним, для вирішення проблеми зі зменшенням обсягу прямих інвестицій в країну, змен-

шення розриву в інвестиціях між регіонами країни та видами економічної діяльності.

Таким чином, подальші дослідження доцільно спрямувати на удосконалення організаційно-економічного підвищення інвестиційної привабливості сфери культури, як потенції сфери для залучення інвестицій в економіку країни.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: учеб. курс. Москва : Эльга-Н, 2012. 398 с.
2. Макконел К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы і політика в 2 т. Москва : Республика, 1992. 400 с.
3. Борщ Л.М. Інновації і інвестиції в реальному секторі економіки: перспективи розвитку. *Економіка ринкових відносин*. 2008. № 22. С. 44–52.
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 17.05.2020).
5. Про державну статистику: Закон України від 17 вер.1992 р. № 2614-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text> (дата звернення: 29.05.2020).

REFERENCES:

1. Blank I.A. (2012) *Investicionnyj menedzhment* [Investment Management]. Moscow: Elga-N. (in Russian)
2. Makkonel K.R., Briu S.L. (1992) *Ekonomiks: pryntsyupy, problemy і polityka* [Economics: principles, problems and policies]. Vol. 2. Moscow: Respublika. (in Ukrainian)
3. Borsch L.M. (2008) *Innovatsii і investytsii v realnomu sektori ekonomiky: perspektyvy rozvytku* [Innovation and investment in the real sector of the economy: prospects for development]. *Ekonomika rynkovykh vidnosyn* [Economics of market relations], no. 22, pp. 44–52.
4. State Statistics Service of Ukraine. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (accessed 17 May 2020).
5. Law of Ukraine on State Statistics № 2614-XII (1992, September 17). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text> (accessed 29 May 2020).